

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és nyomdájában
 és a szerkesztőnél fogad-
 tattnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Mozgalmas saison.

Zombor, szeptember 6.

A budapestiek nagy örömmel hirdetik, hogy vége a nyári élet posványos unalmának, az elhagyott utcák benépesülnek a régi alakokkal, a város idegrendszerre visszanyerte régi ruganyosságát, mindenütt élet, pezsgés, mozgás. S ilyenkor azt jelentik, hogy itt van a saison a maga teljes nagyságában. Még csak az országgyűlésnek kell megemlíteni, hogy Budapest ismét teljesen abszorbeálja az ország figyelmét. S a parlament jövő őszi ülésszaka nem ígérkezik érdektelennek; a két hónapi pihenő azt hisszük elég lesz arra, hogy a teatralis mulatságokban sem lesz hiány. Szabvány miniszterelnök bizonyosan igen sokszor meg fog bukni ez ülésszak alatt az — ellenzéki lapokban.

Nos hát ha már beköszöntött a saison Pesten, miért ne mondhatnók mi is itt Bácskában, hogy nálunk is beköszöntött. Az igaz, hogy nálunk a „holt” meg az igazi saison között vajmi kevés a különbség, de elvégre az is valami, hogy legalább hivatalosan konstatáljuk a saisont. Egy kis fantáziával majd csak elhiszük, hogy a mozgalmas időszak most kezdődik.

A holt saison szépen elmúlt s a nagy hő- ségekben enyhülést nyújtottak a városi park ár- nyas fái — ha ugyan valaki elég vakmerő lett volna azokat felkeresni; az unalom ellen bizto- sított a sok szellemi táplálék, amit bevettünk olyan olvasmányok alakjában, melyekről boldogult Csengery Antalunk oly találóan jegyzé meg, hogy a kártyával és dominóval egy rangban állanak.

Magyuk különben a mulat. Itt a saison. Benépesülnek majd a kaszinók termei, társas éle- tünk ezen göcypontjai, a sport-egylet ismét színhelye lesz a férfias mulatságoknak, s abban a lelket, szellemet nemesisítő körben, melyet hülgyek jelenléte tesz igézövé fáradságos munkánk után, üdítő frische vizezésben fogunk szívünk érzelmvilágának táplálékot találni; a korcsolyázás nemes mulat- sága is majd csak beköszönt, ha ugyan ki nem szárad a park mellett tó s ha megint le nem késnek a vonatról azok a bizonyos szivattyúk; a vendéglői és kávéházi élet kedves melege ismét derűt fog árasztani s ha csak önmagunkat nem akarjuk meghazudolni, lesz a saison-ban egy pár

affair is, mely egyesek hősiességéről fog tanus- kodni. Szóval nálunk is érdekes lesz a saison. Ha ebben nem, hát abban.

Már maga az introductio is sokat ígér. Ló- versenyvel kezdjük. Erről az eszméről különben nem szeretnénk gúnyosan beszélni, mert az okos gondolat s arról tanuskodik, hogy gazdasági egyesületünk iparkodik kötelességét megtenni s a lóversenyhez hozzá még az újdonság ingere is fűződik. S nálunk ez a fő. Ezért tehát a lóver- seny rendezést szerencsés gondolatnak tartjuk s meg vagyunk győződve, hogy sikerülni is fog. Ha azután jövőre megint akarnának ilyet rendezni, annak a sikeréért már nem mernénk jót állni. Mert a mi publikumunk olyan éles megfigyelő s oly intenzívítással tud élvezni, hogy neki minden- féle jóból és okosból egyszer is elég. Túlzóknak bennünket ugyancsak nem lehet nevezni, mert nekünk az az elvünk, minél kevesebbet a jóból.

Amint kivesszük, a többség már elég érett- nek tartja a megvalósításra, a „közművelődési egylet” eszméjét is. Hiszen a türelmes újság- papiroson oly szép ideák lettek már kifejtve, hogy végre is komolyan hozzá fogunk kezdeni majd ezen egylet alapköveinek lerakásához. S tudják-e kérem, hogy mit tesz az, nálunk az alapot meg- vetni? Az első és főfontosságú dolog itt a meg- alakulás. Ez a fő. Ha egyszer megalakult valami, akkor másutt azt szokták mondani, hogy a többi magától jön, nálunk pedig az az elv, hogy a megalakulás után minden szépen magamagától elmarad. Micsoda hatalmas arányokban tudunk mi megalakulni! Tisztviseelő-választó gyűlést tartani s hatalmas és meggyőző szpicseket tartani a tag- díjaknak könnyű szerezni való lefizethetőségéről. Micsoda látvány is az: egy megalakult egylet, mely ezzel azután az ismert mór sorsára jut. Isten mentsen, hogy ezen körülményekből közéletünk lüktetésének lanyhaságára mernénk következtetni; a lelkesedés meg van bennünk, tüze fel-fel lobban, ahoz meg mi köze van valakinek, hogy ez a lel- kesedés hány Celsius vagy Reaumur fokot ér el. Másról még a megalakulásig se jutnak, mégis megélnék az emberek; mi legalább megalakulunk. Melyik a jobb? Ez felfogás dolga. Azt különben a saját újságírói érdekünkben elismerjük, hogy ránk nézve a meg nem alakulás annyival bir előnnyel, mert módot nyújt tárgy hiány esetén

— ami bizony a legjobb körökben is előfordul — ezt a gyönyörű témát a káposzta módjára fel- melegíteni, amit tőlünk senki rossz néven nem vehet, aki csak részben is azon nézetben van, hogy közéletünk elevenségének foka egyáltalán nem indo- kolja, hogy-néha olyan dolgokról ne írjunk, melyekről magunk is azt hisszük, hogy soha sem valósulnak meg, vagy — mondjunk nagyot — legfeljebb a megalakulásig jutnak.

Még egy veszedelmes ideát hallottunk az új saisonra vonatkozólag. A megyei történelmi tár- sulat egy pár lelkesebb s igazán dicséretre méltó buzgalmi mindenese, nagyobb actiót szándékozik az idén kifejteni, még pedig az intelligens közön- ség részvételének (nem részvételének) belevonásá- val. Felolvasás félüket emlegetnek. No hát ebbe már a rendőrségnek is lesz beleszólása, még pedig alapos közbiztonsági okokból. Hol tartás ezeket a felolvasásokat? Nincs olyan nagy termünk, mely az ezen felolvasásokra rajával oda tódulánló köz- zönséget képes lenne befogadni, s így bárhol határoznák is megtartani a felolvasásokat, az köz- biztonsági s életbiztonsági szempontból nagy ve- szélyt rejtene magában. Már pedig, ha már az egyes, — a nagy szellemi élvezetért s tudásvá- gyáért — ki is teszi életét ennek a veszélynek, az egészségügyi rendészetnek feladata az ember- anyag megsemmisítésére célzó ezen attentatumot minden eszközzel megakadályozni. Nesztét vette a dolognak a rendőrség s miután mi rendszertő s a felsőbbség rendeletének engedelmessé emberek vagyunk, a tilalom következtében megtörténhetik — mint a hogy, ha jól emlékezünk, meg is történt — az a különös eset, hogy a felolvasásoknak, da- cára közönségünk lelkesedésének a nemesebb él- vezetékért, nem lesz publikuma.

Mozgalmas saisonunk közepette rendes s megszokott műélvezetünk, a színelőadások is meg- fognak kezdődni. Hogy új kifejezéssel éljünk, meg fognak nyílni Thália templomának csarnokai, hogy hirdessék a szépet, a jót és a nemeset. A színi direktor valóságos ostromnak lesz kiteve, különösen a földszinti helyekért s nem merjük állítani, hogy nem-e kell majd a jegyekért hajba kapni készülő felek között megint a rendőrségnek békét csinálni. Három hónapi műélvezet után ut- nak indulnak majd Thália papjai tele zsebbel,

A „BÁCSKA” tárcája.

As elhagyott.

(Németből)

Látom már én messziről
 Szomorú lesz végpecem:
 Egyedül állok elhagyva,
 Senki sem gondol velem.

Senki sem törődik velem,
 Ha szemem már lezárdán,
 Söt pap sem közel majd felém,
 Ki az áldást adná rám.

Körültem nem sír senkisen,
 Ha majd innen elmegyek;
 Részvét nélkül teszik majd le
 Síromba holt-testemet.

És síromon nem díszleg
 Emlékül majd kereszt sem,
 Senki sem fog rám gondolni,
 Ha egykor ott elmegyen.

Csak az üde kis virágok
 Lesznek oly jóságosak,
 Hogy énnékem néha-néha
 Egy-egy könnyet áldoznak.

Imre József.

SZERELMEIM.

Nem, határozottan nem Szana Tamás Magyarország legnagyobb írója. Hogy irodalomtörténeti stílusban beszéljek: már Dóczy Lajos is kifejezést adott „ebbeli” kételyének, midőn megírta azt a híres versét, melyben utalva a csizmadiaságtól egészen a némileg irodalmi jel- legű könyvkötészet nemes foglalkozásaira s felállítva a „casatum non est pictum” elvét, emigy kiáltott fel: „Hát mért lett író Szana Tamás?” Pedig akkor Szana még nem is írta meg a „Magyar költők szerelmeiről” szóló könyvét s így Dóczynak sem volt anyyi oka — a mel- lőztetés címén — a haragra. Nekem már ezért is okom volna, hogy Szanára haragudjam: De hát lehet-e Szana Tamásra haragudni. Oh nem. Artatlan bogár ő. S ha elgondolom, hogy szegény Szana csak holt költők szerelmeivel bibelődött, magam pedig még sokáig akarok élő (ha nem is költő) lenni, még érteni is tudom a Szana eljárását, melyet az én szerelmeimmel szemben tanusított.

Mínhogy azonban kételyeim vannak az iránt, hogy vajjon élni fog-e még Szana, mikor én halott leszek (elvégre is: Szana sem élhet örökké és kérdés, szállnak-e a jövődő századok új Szánát!), kénytelen kelletem ma- gamnak kell hozzá látnom, hogy „szerelmei”-met az utókor számára megörökítem.

Tebát . . .
 Nyolc éves voltam s odabaza még „mókus”-nak hívtak, mikor annak a bizonyos első szerelmemnek nyá- valyája tagjaimba fészkelte. (Tagadhatlanul elég korán lepett meg s meg is látszik rajtam. Rettenetesen so- vány vagyok.)

A nyolc éves kor egész rajongásával és nyalánk- ságával szerettem egy husz éves leányt.
 Akkor még (szinte csodálat) platonikus érzelmű voltam s a leány nem tudott róla.
 Pedig mondhatom, nagyon szerettem. A dajkám óta (aki — jól emlékszem — nagyon szép, Blabáné arcu menyecske volt) idegen nót annyira nem szerettem. Egy házban laktunk s szegény anyám sohasem tudta, hogy mért viselem magam olyan jól. Pedig csak nem követhetek el csinyeket, hogy aztán az Ideál (akkor

még nagy „i”-vel irtam e nőszemély nevét!) tanuja legyen, ha büntetést táncol rajtam a virgács. Jól visel- tem magam és szerettem. Édes anyám statisztikai adata szerint ez időtájt sokkal kevesebbet ettem és sokkal többet sóhajtottam. De azért elég jó szímben voltam. Határozottan emlékszem, hogy a szomszédék Lidije, aki két évvel fiatalabb volt nálam, uszonna idején több- ször nevezett szép fiúnak. Ezért az uszonnám felét min- dig neki adtam, de egyébbel nem viszonztam szíve érzelmeit. (A történeti hűség kedvéért megjegyzem, hogy Lidi — nem halt bele. A prózai teremtés! Sze- retni reménytelenül és bele nem halni! Ki olvasott már ilyet a — Gáspár olvasókönyvben?)

Én tehát platonikusan szerettem husz éves Ide- áloamat. Feláldoztam volna érte az életemet, de soha- sem kívánta. Így tehát megelégedtem azzal, hogy a kutyákat és macskákat s mindazon lényeket, melyek nem részesültek abban a szerencsében, hogy már előbb megkeresztelték volna, most az „ő” nevével neveztem el. De hajh! Már akkor tapasztalnom kellett, hogy a butaságon kívül mi sem örökkévaló. Egy napon boldog voltam. Közélemben lehettem az Ideálnak. (Oh sohasem fogom megmondani nevét a csalfának! N. B. Ezt annál könnyebben megtehetem, mert nem is emlékszem rá. De mindegy! Legyen büntetése az, hogy neve nem lett halhatatlan!) Közélemben lehettem, mert az Ideál dióztott a barátnőjével. Dióztott és vesztett. Nyolc éves szívem vértett, hogy oly szerencsétlennek láttam őt a játékbán, de hát nem is lehetett az másképp, mert hisz szeren- csés volt — a szerelemben. Oh ugy szerettem . . .

De hát segíteni akartam rajta minden áron.
 Tervem hamar megjött. (Az én terveim akkor gyorsabban jártak, mint most a somlyói vicinális vasut.) Mikor észrevettem, hogy az Ideál diói egyre fogynak, oda szöktem a játszó leányokhoz és mindeniktől lop- tam néhány diót. (Igenis loptam. Előttem és utánam ki az, aki nem loptott szerelemből? Ki diót, ki eszmét, természetesen vershez, ki meg egyebet. . .) Loptam s a loptott diókat titkon átnyújtottam neki. Azt hittem, hogy most már csak észre fogja venni önfeláldozó

mi meg itt maradunk egy évre való valóságos műveléssel.

Nos kérem, merje valaki ezután azt mondani, hogy a saison-unk is nem a legmozgalmasabb képet igéri, hogy társadalmi életünk terén nem a leggyorsabb vérkeringésre lehetünk elkészülve, ilyen élénk saison után szinte jól fog esni a „holt idény“, mely okvetlenül be fog köszönteni, akcióra a reakció következtén s melynek megérkezését lesz alkalmunk szives tudomásvétel végett, abban a percben, mikor mozgalmas életünk érverését a bekövetkezendő nyári meleg s a kimerültség okozta szibbadás meglasztja, — hivatalosan constatalni.

De mit is beszélnek — szokta volt mondani közéletünk egy nemrég elhunyt kiváló s a szépért igazán lelkesedő tagja, mikor eltévesztett valamit. Hiszen a jövő évben „holt“ saisonunk sem lesz. Itt lesznek a képviselőválasztások. Akkor pedig holt saisonról beszélni nem lehet. Mert a mi intelligenciánk, amint szereti a művészetet, irodalmat, a tudományokat, épp oly hévvel kedveli a korteskedéseket s az ezekkel járó magasabb politikai kombinációk s miniszter meg másokat buktató tervek nyújtotta idegcsiklandó élvezeteket. Tehát semmi pihenés, erre csak két esztendő múlva számíthatunk?

Mindegy, a haza javáért még ezt a nehéz áldozatot is meghozzuk!

Menjünk Isten nevében bele a saisonba.

Négy törvényjavaslat. A „P. L.“ jelenti: A belügyminiszterium az országgyűlés szünetét arra használja fel, hogy elkészítse azt a négy törvényjavaslatot, amely a közigazgatási reformtörvény 2 ik §-a értelmében egyidejűleg terjesztendő a törvényhozás elé. Az e szakaszban felsorolt javaslatok közül az első három már a visszavont törvényjavaslatban benfoglaltatik; a negyedik, az a mely a közigazgatási bíráskodásról szól, már elkészült a napokban és már a szaktanácskozás is kezdte azt tárgyalni Szalavszky államtitkár elnöke alatt. E szaktanácskozásban az államtitkár előde: Tibád Antal is résztvett. Előkészítik továbbá a városok autonómiájára vonatkozó javaslatot és nem lehetetlen, hogy azt még ez ülészkabban előterjesztik, a községi törvényvel együtt. Így tehát — a kuriai bíráskodásról szóló javaslat már be lévén terjesztve — az összes közigazgatási javaslatok még ez ülészkabban vita alá kerülhetnek. Ellenben sem a szolgálati pragmatika, sem a fegyelmi törvény nem készül el a jövő országgyűlés előtt és természetesen, hogy a kuriai bíráskodást kivéve, valamennyi javaslat csak is a jövő ősszel kerülhet bizottsági tárgyalás alá. Egyébként a belügyminiszteriumnak sok munkát ad a fumei tüntetésekben elrendelt vizsgálatból származó aktaanyag feldolgozása. Ez anyag közzététele egyelőre nincs kilátásba véve; és valószínű, hogy a magyar kormány az anyagról történendő hivatalos nyilatkozatát meg fogja előzni a közös hadügyi vezetés elhatározása, mely a legnagyobb érdeklődést tanúsítja az iránt, hogy földerítsék, vajjon mennyiben van érdekében a katonaság a fumei demonstrációkban. Beavatott körökben tudják, hogy a legfelsőbb hadügyi vezetés a lehető legnagyobb gyorsasággal fogja a novidvori legújabb esetet hivatalos eljárás tárgyává tenni és ide vonatkozó elhatározásait közzétenni. Már azért is meg vannak az illető körök győződve egy erre vonatkozó lépés megtételéről, mert felteszik, hogy a hadügyminiszterium egyetlen eszközt sem fog használatlanul hagyni, hogy az idei delegacionális tárgyalásoktól, melyek elé az elkerülhetetlen többkövetelések következtében több nehézség gördül, mint máskor, minden szükséges komplikáció távol tartassék. Szapary Gyula gróf e hó 6-án tért vissza a fővárosba, a mikor is a minisztertanács megkezdte az 1892-iki költségvetés tárgyalását. Ez már általánosságban meg is van állapítva, kivéve a közöstudott kiadásokat, melyek

felett az e hó 18-án Bécsben ő felsége elnöke alatt összeült közös miniszteri tanácskozásokban döntenek. E hó 8-án Szapary Gyula gróf a galgóczi gyakorlatokra megy és ő felsége oldala mellett marad mindama hadgyakorlatokon, melyek a szent István korona országában tartatnak, mely hadgyakorlatok után megkezdődnek az említett közös miniszteri tanácskozások Bécsben.

Termény-, gyümölcs-, konyha- és virágkertészeti kiállítás Zomborban.

A Bács-Bodrogh vármegyei Gazdasági Egyesület által 1891. évi szeptember hó 26., 27., 28. és 29-ik napjain Zomborban rendezendő vidéki jellegű termény-, gyümölcs-, konyha- és virágkertészeti kiállítás tervezete:

Általános tudnivalók:

1. A kiállítás Zomborban, a „Vadászkürt“ szálloda emeleti termeiben tartatik.
2. A kiállítás megnyílik szeptember hó 26-án délelőtt 10 órakor, bezáratik 29-én este 6 órakor. Közönségesen nyitva lesz délelőtt 9-től esti 6 óráig.
3. Bejelentési határidő: szeptember 24.
4. A bejelentő-iv s egyéb mindennemű, a kiállításra vonatkozó levél Zomborba, a Gazdasági Egyesület titkári hivatalához köldendő.
5. A vidéki kiállítók tárgyai a Gazdasági Egyesület titkári hivatalához címezve és bérmentve szeptember 22-től 24-éig beküldendők.
6. A kiállítandó tárgyak a vasut-, hajóállomástól és postaról való beszállítását a rendező-bizottság díjmentesen eszközözi.
7. Zombori kiállítók tárgyaikat legkésőbb szeptember 25-éig a kiállítási helyiségbe sziveskedjenek beküldeni.
8. A kiállítandó termény, gyümölcs stb. elhelyezésére szükséges edényekről a kiállítási bizottság gondoskodik, mindazonáltal a csinosabb kiállítás kedvéért célszerű, ha a kiállító megfelelő edényeket (tál, tányér, üveg, asztaldisz stb.) küld.
9. A kiállítandó tárgyak neve, faja, termelési helye, a termelő-előállító neve, ha eladó az ára pontosan megjelölendő.
10. A kiállított tárgyak szeptember 30-án délelőtt viendők el.
11. A kiállított tárgyak a bíráló bizottság ítélete szerint pénzdíjjal és oklevéllel lesznek kitüntetve.
12. Kiállítási díj, vagy helypénz nincs.
13. Belépti díj: első nap 30 kr., a többi napokon 20 kr, idényjegy, mely a kiállítás egész tartamára érvényes 1 frt.

A kiállítás a következő csoportokra oszlik:

I. Mezőgazdasági csoport.

1. Buza, rozs, rizs, tengeri, (szemes vagy csöves), árpa, zab, köles, repce, takarmány és cukorrépa, burgonya, kender, stb.
2. Takarmányfélék természetes állapotban vagy konzerválva.
3. Gazdasági mellék termények, melyek gyárilag, kisiparilag és házilag készülnek, liszt, korpa, dara, áztatott és tiltot kender, olaj, stb.
4. Műtrágyák.
5. Gazdasági berendezést, üzemtervet, átlag

terméseket, talajminőségeket, gazd. épületeket előtűntető térképek, rajzok és fényképek.

Termények magvaiból legalább 2 liternyi, értékesebb magvakból 1/4 liternyi, csöves tengeriből 4—5 cső, gumós és gyökényekből 3 klgramm, takarmányból 30 köbcentiméter küldendő.

II. Kertészet.

1. Zöldség félék, főzelék félék és egyéb konyhakerti termények.
2. Konyhakerti növények magvai.
3. Élővirágok.
4. Szoba és kerti dísznövények.
5. Konzervált zöldség és főzelék félék.

III. Gyümölcs kiállítás.

1. Gyümölcs.
2. Szőlő.
3. Gyümölcs feldolgozva: befőzött, cukrozott gyümölcs, aszaltvány, íz, stb.

A gyümölcsből legalább 5—6 db, a szőlőből 1—2 klgramm, az aszaltványból 1 klgramm, befőzött és izéből 1 üveg küldendő.

IV. Szesz termékek.

Bor, cognac, pálinka, szesz, pezsgő, bor- és gyümölcs-ecet.

V. Méhészeti termények.

1. Csurgatott és lépes méz.
2. Méz készítmények.
3. Viasz, viasz-készítmények.
4. Méhészeti szerek és eszközök.

VI. Versenyen kívüli tárgyak.

Versenyen kívül a kiállításra elfogadtatik mindennemű kertészeti, szőlészeti, méhészeti és egyéb gazdasági-eszköz.

Kelt Zomborban, 1891. augusztus havában.

Rombay Dezső,

Schmausz Endre,

titkár.

elnök.

Helyi és megyei hírek.

Püspöklátogatás. Szász Károly dunamelleki ref. egyházkerületi püspök, f. hó 11-én, pénteken dében Halasról, a szabaddai ev. ref. egyház megvizsgálása végett, Szabaddára érkezik.

Kinevezés. Brankovics patriárka az újvidéki gör. kel. szerb püspökséghez Bogdánovics Luciánt nevezte ki szt.-széki aljegyzővé. Bogdánovics hazafias szellemű férfi, ki a magyar nyelvet tisztán beszéli.

Kinevezés. Kovássy Antal, szabaddai kir. törvényszéki segédtelekkönyvvezető, az abaujszántói kir. járásbíróhoz telekkönyvvezetővé nevezetett ki.

A Gazdasági Egyesület működése köréből. A Gazd. Egyesület f. hó 6-án Schmausz Endre elnöke alatt ig. választmányi ülést tartott. Jelenvoltak: Dr. Csuhás Benő, Dalnay József, Falcione Gusztáv, Konyovits Jusztin, Kozma László, Mihályi János, Millasevits János, dr. Molnár István Lajos, Rác György, Szemző István, dr. Széchenyi Tamás, Vukicsévits Péter, Vojnits István ig. választmányi tagok, Jakobsits Mihály pénztárnok, Rombay Dezső titkár. — Az ülés főtárgyát képezte a f. hó 20-án tartandó löverseny részleteinek megbeszélése. A löverseny helyének a szóntai uton a katonai gyakorlótér tüzettét ki. — Elnökség megbízottak a katonai zenekar lehozatala iránt lépjen a katonai parancsnoksággal érintkezésbe. — Az nap este táncfüzérke lesz, melynek rendezésével dr. Széchenyi Tamás bízott meg. Folyó hó 26—29-ik napjain a Gazdasági Egyesület a „Vadászkürt“ emeleti termeiben termény-, gyümölcs-, konyha- és virágkertészeti kiállítást tart, melynek programját lapunk más helyén közöljük. —

szerelemet. S e helyett? Az ideál rikácsoló (csak azért is rikácsoló) hangon felkiáltott:

Lányok, ez a mokus kölyök lopja a diókat!

S aztán szomorú esemény történt. A lányok nekem estek s az udvar nekem Königrätz lett. Nagyon megverték. Ki is verték belőlem a szerelemet, első szerelemet. Nem is voltam azután szerelmes. — Második szerelemem. (Különb, azt hiszem mindenki így van vele). Azt azonban már bosszúból sem hallgatom el az Ideálról, hogy tavaly találkoztam vele s konstaltam, hogy harmincöt éves, csunya, szeplős és kilenc gyermeknek a fésülletlen anyja. Ugy.

Oh, második szerelemem...

Akkor — Isten bocsássa meg nekem — verseket kezdtem írni. Verseim rosszak voltak, mint — meggyőződtöm róla — a lány, akit szerettem. Ha ma el tudnám felelni a verseket is, mint tudtam felelni a leányt! De nem lehet. Mint Richardot álomban kísértetekként üldözik azok a szegények, kiket megölt, úgy üldöznek engem azok a nyomorult versek, melyeket teremtettem.

Különösen egy: „Gör Aladár“, a ki csak azért lett Aladár, mert rimre volt szükségem a madár szóhoz. Oh ez a „Gör Aladár“! Hősköltemény volt és — borzasztó még kimondani is — tizenkét énekes. Egyetlen körülmény, a mit enyhítenek tudok felhozni, az, hogy a hetedik éneknél nem jutottam tovább.

Akkor beteg lettem. Áldott betegség.

Különb, hogy beteg lettem annak a leány, a második lány is oka volt. Blankának hívták s bámulatosan szép volt. A szépsége miatt egyszer a lóvasútról el akarták lopni. (Ő maga beszélt el nekem tizenkét éves korában, én akkor tizenegy éves voltam. És már is mennyi vers nyomta a lelkemet! O mea culpa...) Szép volt és kacér. Esküdött, hogy szeret, s az iskolatársannak is azt esküdte. (Nem, hogy engem, hanem hogy őt szereti.) Kétségbe estem. Az iskolatársamat megvertem (ő még gyengébb volt, mint én), aztán beállítottam a leányhoz:

Kisasszony!

(Blanka lejtette a vajas kenyerét. Megijedve az ünnepélyes hangtól.)

Kisasszony! — ismétlem — ön mást is szeret?

Igen — rebegte ő szendén és pirulva.

S hányat? — kérdeztem fogcsikorgatva.

— Kilencet — felelte a „második“ szerelem szemérmesen.

Találva voltam. Az „első“-nek kilenc gyermeke, a másodiknak kilenc szeretője van. Oh én boldogtalan — (egészen a harmadik szerelemig...)

Mikor a „harmadikkal“ találkoztam, én tizenöt, ő tiz éves volt. Szép volt a neve, a szeme, a haja, a homloka s mindene. Ennek még a lelke is. Mariskának hívták s kilenc évig szerettem. (Ismét ez a végzetes szám.) Rettenetes!

A porig alázodom előtte, mert neki köszönhetem, hogy türelmes vagyok. (Kérem én egy ültemben végig hallgattam egy titkos zenészerzőnek összes kiadatlan műveit. Három operát, kilenc operettet, huszonhét balletet és nyolcvanegy szonátát. Oh ezek a szonáták! Ezek voltak a legborzasztóbbak. Őt napig voltam a betegjűk.) Neki köszönhetem, mondom, mert türelmetlenségével megtanított a — türelemre. Az első esztendőben azt kérdezte, hogy mikor leszek valamivé, a másodikban, hogy mikor fogom megkérni, a harmadikban, hogy mikor veszem már el, a negyedikben ugyanazt más változatban és így tovább a kilencedik esztendőig, mikor már nem kérdezhetett, mert akkor már megszöktem.

Negyedik szerelem története — sötét korszak.

Egy női zenekar prjmaszt szerettem s két hónapig — a mig t. i. szerettem — folyton németül beszéltem. Esténként találkoztam én a leánnyal; én elmondtam neki százszor, hogy mennyire szeretem, s ő elmondta nekem százszor, hogy mennyire gyűlöli a magyarokat. S én — szégyellem, de nem tagadhatom — nem hagytam el annak dacára sem. Sőt — német verseket írtam hozzá. („És bocsásd meg a mi bűneinket“...) Az egyikre még emlékszem. Két strófás volt; az elsőben én mondtam a hegedűnek, hogy irigylem őt, mert a lányka játék közben a szívéhez szorítja, a másodikban a hegedű válaszolta, hogy neki is csak olyan a sorsa, mint az enyim, mert a leány ő vele is csak játszik, s

volem is csak játszik. (Ez a remek szójáték a németben így hangzott: „Sie spielt mit dir, sie spielt mit mir — und fühlst nichts dabei!“)

Mondtam: a primásné német volt, szidta a magyarokat s én mégis szerettem. Mentségem a biblia, mely világosan mondja, hogy: „A ki téged kövel dobál, kenyérrrel dobáld vissza.“ Ő engem — a magyart — gyűlölt, én őt — a németet szerettem. Két hónap után, mi alatt én írtam német verseket, költöttem pérzt, kacagtam és dühös voltam, végre fordult a viszony s ő szeretett engem, mig én őt — megvettem.

Igy boszultam meg a magyarokra szórt szidalmakat. Ez volt hazafias periódusa szerelemimnek...

Ekkor kerültem Szilágy-Somlyóra. Ugy mentem oda, hogy végre pihenni hagyom zaklatott szívemet s nem fogok szeretni, hanem drámát írni.

Ugy is történt, drámát nem írtam, ellenben szerelmes lettem.

Első napon megismerkedtem a leánnyal. (De már ennek nem írom ki a nevét!) Mikor jól megnéztem, megelégedéssel konstaltam, hogy a lány nem tulságosan szép, nem tulságosan szellemes s egyáltalában nem olyan, aki az én pihenő szándékaimat megzavarhatná. S mint-hogy nem féltem tőle, gyakrabban eljártam hozzá. Beszélgettem vele órákig, s egyszerre csak azon vettem magamat észre, hogy úgy találok, mintha a leány tulságosan szép és tulságosan kellemes volna. Megijedtem.

Egy kissé szokatlan fegyverhez nyultam, hogy megóvjam magam. Válogatott szekaturákat gondoltam ki, melyekkel a leányt megkínózom. Reggeltől estig boszontani akartam s reggeltől estig boszankodtam. Nem neveztem soha másképp, mint gyűnyéven s megtudtam volna csokolni érte, hogy mikép kacagott gunyolódáson. Egyre élcelődtem, hogy milyen csöpp s az alatt azt kívántam: bár magam is olyan csöpp volnék, hogy a leány szívébe tudnék lopózni. Feloldítottam örömlőben, mert az irásában egyszer egy helyesírási hibát találtam: egy múlt idős ígét a harmadik személyben

Melléklet a „Bácska“ 69-ik számához.

Csikokertek feállítására 100—100 frtot adományozott a Gazd. Egyesület Bikity, Uj-Sóóvé, Ó-Keér és N.-Palánka községeinek. — Jelentés tétetett a kis-szállási kirándulásról, az immunis homoktalajok bejárásáról, mely azon adatot eredményezte, hogy Bácskában a filloxera iránt teljesen immunis talajú szőlő 20,000 kat. hold van. Beállításra alkalmas immunis terület ezenkívül még mint egy 100,000 kat. hold. Az érdekes jelentés igen örvendetes képet nyújtja a homoki szőlők terjedésének. — Egyéb folyóígyek elintézése után az ülés véget ért.

Az 1848—49-iki szabadságharci emlékeknek fővárosi kiállítására, a melyet Hentaller Lajos orsz. képviselő és Farnék Béla, Károlyi Gábor gróf és Pazmándi Dénes képviselő közreműködésével rendeztek, országos érdeklődés tárgyát képezi. Ugy a hazafias kegyelet, mint a történetírás szempontjából országos nevezettségű esemény ez, a mely iránt a közérdeklődést nem szűbbeszítják meg a legszenzációsabb napiesemények sem. Pelda rá a mult napokból a Jellacié-czred novidvori tüntetése, a mely még inkább fokozta a kiállítás látogatónak számát, mert a rendkívül gazdag tárlat bővelkedik a Jellaciára vonatkozó érdekesebbnél érdekesebb képekben. Az ország számos részéből az érdeklődő hazaiak kiránduló társaságai szervezkednek s a zónás utazás olesőségét felhasználva, tömegesen mennek fel a fővárosba, a melynek a szabadságharc emlékeinek kiállításánál rég volt s aligha hamar lesz érdekesebb s tanulmányos látni valója. Az 1848—49 iki csatáké, akkori vezérlő politikuskaink és hadvezéreink, valamint ellenségeink arcképei; a különböző magyar, orosz, osztrák kiállványok, okmányok, lőfegyverek, kardok, kaszák, a csatákban megtepett zászlók s a szabadságharc egyéb emlékei a fővárosi Vigadóban nyole termét töltik be, a melyek közül egy — a feketével bevont „Gyászszoba“ — kizárólag vértanunktól maradt ereklyéket tartalmaz; s egy nagy terem falait töltik be a Kossuth-képek. Aki csak teheti, ne mulassza el e nagyszerű kiállítás megtekintését.

Katonai lövészversenyek. Mint Szabadkáról írják, a 4. sz. huszárezred által e hó 3-án rendezett lövészverseny igen jól sikerült. Szép közönség volt jelen. A győzteseket a következőkben közlik velünk: I. Akadályverseny: Első lett br. Vésey Béla által lovagolt „Pogány“. II. Akadályverseny közluszárók részére. Első lett: Szondy György. III. Vadászverseny: Első gróf Zichy Nándor „Eva“-ja. IV. Altisztek akadályversenye: Első Rajki Bálint. V. Akadályverseny: Első Rupp János „Bujtár“-ja.

Kossuth mint kiállító. A szabadságharci emlékek kiállítására, mint fővárosi levelezőnk értesít, maga Kossuth Lajos is küldött tárgyakat Hentaller Lajos orsz. képviselőhöz. Elküldte azt az ezüst koszorúkat, melyet a vitézségi érdemkereszt jelvénye gyanánt viseltek hőseink. A Kossuth által beküldött példány lusz ezredesé volt. A szabadságharc alatt magának az érdemkeresztnek elkészítésére nem volt idő, Kossuth azonban később Turinban, a Debreczenben megállapított terv emlékezte után elkészítette azt s most beküldte a kiállításra. Elküldte továbbá Kossuth az Irtai III. kötetben említett honvédermet s az érembélyegzőt is. Ez az érembélyegző remek vésés s mint Kossuth Hentallernek írt levelében mondja, ezer frankba került.

Kitüntetett szabadkai tanulók. A vallás-és közokt. miniszter 7 db. elismerő oklevelet küldött Haverda Mátyás szabadkai igazgatónak, hogy azt a főgymnasium azon növendékeinek kézbesítse, kik a pünkösdi ifjús. orsz. tornaverseny alkalmával díjakat nyertek. A kitüntetett tanulók a következők: Tóber Rezső, Kalmár József, Pollák Sándor, Zeke Imre, Bodroghy Károly, Kaszonyi Gyula és Fried Gyula. Az oklevelek a tanulóknak, huzdító beszéd kíséretében adattak át.

A szabadságharci emlékek kiállításának rendezői felkérlik mindazokat, kik a kiállításra tárgyakat beküldeni szándékoznak, sziveskedjenek ezt előzetesen megadni a rendező bizottsággal, nehogy oly tárgyak küllőssenek be, a melyek a kiállításán már megvannak.

egy „t“ vel írt, s én siettem hozzájegyezni, hogy mért nem inkább három „t“-vel. Mikor pedig már leírtam, a homlokomra ütöttem, hogy milyen háromszoros ökörvagyok én, mert hibát keresek benne, s aztán a hibáját még jobban megszerettem . . .

Igen, ugy esett. Mentől örültebben akartam öt székahni, annál boldobabbul szerettem. S most midőn szerelmem már szinte öt hónapos, most ugy érzem, hogy még jobban szeretem. Nappal rája gondolok s éjjel róla álmodom. Egy piros pettyes kartonderék, melyben gyakran lattam, folyton előttem van, — egy hatalmas kerek kalap, melyet akkor viselt, mikor a vasuti sineken sétáltunk s mely miatt nem láthattam a szemét, most is dühösse tesz. — egy pár mogyorónak, melyet ő adott kostonom s egy másik pár mogyorónak, melyet fogadashol én loptam az ajkáról, most is érzem az izét . . . Szóval, határozottan szerelmes vagyok. Sőt a jelekből telve, merem állítani, hogy ez lesz utolsó szerelmem.

— Te kutya, te kutya — szól közbe a lelkem. Az én lelkem mindig így gorombáskodik velem. Nem tudom, hogy minek tartom! De előbb-több el is kergettem magamtól, arra esküszöm! Mondom a lelkem közből s ezt mondja: Tudod, mit mond a székely Lójo Laczfi Apor vajdának, mikor ez fogadkozik, hogy Druegh Mária lesz utolsó szerelme? Nem tudod? Hát ezt:

„Ha szősz helyett majd selymet fon az orsó,
Ha kútra járva nem török a korszó,
Ha falra hányva ott ragad a borsó,
Ha drága lesz a víz, a bor meg olesó:
Akkor esküdjél édes gazdám,
Hogy e szerelmed utolsó . . .“

S Lőfőnek ott igaza van. Vajjon az én lelkemnek is — ezt majd az idő fogja megmutatni. Egyelőre ugy érzem, hogy a „csöpp“ kicsi volt, mikor beleférközött a szívembe, de odabenn oly nagyra nőtt, hogy most az egyszerű vers szerint: „nem lehet ám gyere ki . . .“

Kabos Ede.

Közygülés. Bács-Bodrogh vármegye f. évi rendezési közygülése október hó 6-án fog megtartatni.

Bakáink. A helybeli cs. és kir. zászlóalj befejezte gyakorlatait s e hó 6-án, vasárnap, érkezett vissza városunkba. Nagyszámu közönség várta bakáinkat az indóháznál, a vidékről is sokan jöttek elibök, mert hát akik leszolgálták már a három esztendő, azok most tűzik kalapjuk mellé a „szabadságos bokrétát“ és mennek vissza a polgári életbe, a családi tűzhelyhez, ki az anyja kebelére, ki a mátkája, ki meg a felesége ölelő karjaiba. Aztán kiki eljött az övének eleibe. Örömtől repeső arcúak járnak kélnek a szabadságra menő bakák, sokan félj civiliben, félj uniformisban. Kinek a zubbonya, kinek a nadrága vagy a sapkája maradt meg a bakáéktól. Milyen jó is lesz majd azt az egy-egy kisejelejtezt kincstári ruhadarabot eltenni emlékebe, hogy annál jobban essék majd a visszagondolás arra a keserű háromesztendőre. — Egy pár nap tart ez az ideoda vándorlás, hurcolkodás a mig valamennyiöknek a dolga rendbe jö s valamennyi megtalálja a régi otthonát, a családi fészket. Akkor aztán csend lesz egy időre, mig végre október hó 1-én ujra „megfujják“.

Esküvő. Folyó hó 1-én vezette oltárhoz Dorozslón Tiprovác György, aljegyző, Szabó Erzsike kisasszonyt. Násznapok: Berecz Károly, bogojevai és Gaiszt Béla, dorozslói jegyzők voltak. Koszorulányok: Traupmann Flóra, Gaiszt Sziduska, Kerti Etelka és Brandner Aranka; vőfélyek pedig: dr. Tamás Antal, Weltz István, Fritsche János és Nagy Károly voltak.

A bács-bodrogh megyei közs. tanítóegyesület a m. hó utolsó napjain tartotta közygülését Palicson, Schmausz Endre alispán elnöklété alatt. Jelen volt 148 egyleti rendes tag. A gyűlésen az elnöki megnyitó beszéd után az egyes járási körök jelentéseit olvasták föl; ezek között — a mint sajnálatlaltellettik tudomásul — egyet, a szabályait kénytelen volt a közygülés ama figyelmeztetéssel kísérni, hogy a tanácskozákat magyarul folytassák és a jegyzőkönyveket magyarul szerkesszék ezután; kettőnél pedig: a bajai és ujvidékinél némi tétlenséget konstalt. — Ezekután négy paedagógiai értekezést olvastak föl és megállapították a jövő évi közygülesi tetteket is. Ezek a következők: 1. „Általános és nagy részben alapos lévén a panasz a népiskolai tanulók hanyag és szabálytalan írása miatt, — adassék elő a szépirás-tanítás célhoz vezető módszere.“ 2. „Korábban megvitatta lévén az iskolai kirándulások kérdése, mutattassék be néhány megtartott kirándulás eredménye — leírás alakjában.“ 3. „Lehetne e a magyarnyelvet nem magyarjku népiszkolákba tancél veszélyeztetése nélkül tannyelvűl bevezetni, ha igen, főbb elveiben ez irányban minő eljárások követendők? — Egyben eme tettek jutalmazására aranyban 100 frankot szavazott meg a közygülés. — Ezek után elnök hosszabb, tartalmas beszédben méltatta az egyesület működését s e működés fontosságát és a tagok éljenzése között bezárta a gyűlést. — A banketten 150 ember vett részt.

Egy apáca halála. Almáson e hó 1-én hunyt el a Miasszonyunkról nevezett szegény iskolánakék társaságának egyik jeles tagja Malagurszky M. Euphemia élte 24 ik, fogadalmainak 3 ik évében. Kültözéskor ha siratnak nem kis jele, hogy sokáig és hasznosan éltél, mondja a költő. Ez valósult a nevezetnek a temetésén is, ki ugyan rövid életet élt, de hasznosan élt; nagyon ügyes tanító volt, tanítványai föltűnően szerették. Temetése 3-án d. e. volt, a melyen jelen volt az iskolaszék, előjáróság, intelligencia teljes számban. Koporsóját 16 koszoru díszítette. A gyászkoeci mellett hat uri ember fákylát vitt. A részvét általános volt. O. V. F. N.

Tankerületi beosztás. A vallás-és közoktatásügyi miniszter az 1884. évi rendeletével a középiskolák tekintetében megállapított beosztást kiigazította az 1891. évi állapot szerint. Az új beosztás alapján a szegedi tankerülethez tartoznak: a főigazgatóság vezetése alatt: a panosovai állami főgimnázium, a zombori állami főgimnázium, az ujvidéki kir. főgimnázium, a nagy-beckerekai községi főgimnázium, a szabadkai községi főgimnázium, a szegedi községi kath. főgimnázium, a nagy-kikindai községi gimnázium, a verbászi pártfogósági algimnázium, a zentai községi algimnázium, a bajai kath. főgimnázium, a szegedi állami főreáliskola. Az állam felügyelete alatt: az ujvidéki szeb gör. kel. főgimnázium.

Bajai hírek. A bajai atletikai klub működését szeptember hó 1-én megkezdte. — A bajai szőlőtelepítő szövetkezet alapszabály-tervezetén a kiküldött bizottság serényen dolgozik és már e napokban lesznek az aláírási iver kibocsátva. Az egyes részjegyek ára 50 ft lesz, mely összegből az iv aláírásakor 5 ft fizetendő le.

Állandó vál. ülés. Bács-Bodrogh vármegye 1892. évi költségvetési előirányzatának előkészítése céljából, a vármegye állandó választmánya, folyó szeptember hó 16-án, délelőtt 10 órakor a vármegyei székház kistermében ülést tartand.

Halálozás. Özv. Lichtneckert Jánosné szül. Simony Etelka ugy a saját és fia, valamint az összes rokonság nevében megtört szívvel jelenti szeretett férje: Lichtneckert János földbírtokos és virilisi bizottsági tagnak f. évi szeptember hó 2-án reggeli 10 órakor, a halotti szentségek felvétele után, élete 41-ik és boldog házasságának 6-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai 1891. évi szeptember hó 4-én délután 5 órakor fognak lakásán (I-ső kőben) a római kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és aztán az u. n. bajai temetőben lévő családi sírboltba örök nyugalomra tetetni. Az engesztelt szent mise áldozat f. évi szeptember 4-én délelőtt 10 órakor a Szent-Teréz egyházban s ugyan e hó 5-én reggeli 10 órakor a Szent-Ferenciek templomában fog a Mindenhatóknak bemntattatni. Kelt Szabadkán, 1891. évi szeptember hó 2 ik napján. Áldás és béke hamvaira! Ötvege: özv. Lichtneckert Jánosné szül. Simony Etelka. Fia: Lichtneckert József. Ipa: Simony József. Nővérei: özv. Pertits Józsefné szül. Lichtneckert Victorine, Pertich Mihályné szül. Lichtneckert Ágnes, Regényi Lajosné szül. Lichtneckert Gizella. Sógorai: Pertich Mihály, Regényi Lajos. Sógornő: özv. Lichtneckert Józsefné szül. Jakobits Teréz. Testvérgyermekai: Pertich Etelka, Pertich Ilona, Pertich Kálmán, Regényi Gábor.

Utépitések. Az ó-becsei, ó-kanizsai és adai vasuti hozzájáró utak kiépitése ügyében a napokban megtartattak a helyszíni tárgyalások.

Szegedi kereskedő-ifjak Szabadkán. A szegedi kereskedő-ifjak társulatának vigalmi bizottsága elhatározta, hogy a szabadkai társület látogatását visszaadja és a kirándulást f. hó 13-ra tűzte ki. Mint az érdeklődésből látszik, a kirándulás nagyszabásu lesz.

Buday nagyatyjáról. A most elhunyt Buday Józsefnek elődei már igen buzgó és szorgalmas tisztviselők voltak. Igy édes atyja, Buday Ferenc, hosszú ideig szolgált a zombori kir. kincstári uradalom igazgatóságánál, és nemcsak mint hivatalnok tüntette ki magát, de kedvelt zenész is volt; nagyatyja pedig ujvidéki só-tárnok lévén, mikor Józsa császár Bácsvármegyét betutazta, bankárok hiányában a királyi sóházaknál utalványozták az utazására szükséges pénzösszegeket, igr az ujvidéki sóháznál is a császár részére 1000 ft lett utalványozva. A császár személyesen jelent meg az összeg felvételére, de Buday megtagadta a kiízetést, okul adva, hogy ő nem ismeri. Erre a császár felnyitotta szokott egyszerű felöltőjét, és előtte állott közönségesen ismert katonai egyenruhájában, mire Buday nagy kézséggel kifizette kezeibe az utalványozott összeget. Ez annyira tetszett Józsefnek, hogy nemcsak megdicsérte, mint elővigyázó és derek hivatalnokot, de kihuzván zsebéből nagy ezüst óráját, azt emléklül Budaynak átnyújtotta. Az órat a család mint drága ereklyét sokáig kegyeletesen őrizte, még csak 1849-ben a betörő szeb rablónak áldozatul nem esett. A—i.

Táncmulatság a „Vadászkürt“-ben. Megirtuk volt, hogy a zombori lövészint rendező bizottság, a lövésznapján, szeptember 20-án este táncmulatságot rendez a „Vadászkürt“ termeiben. A mulatságnak egyik vonzóereje kétségkívül a katonazene lesz, melyet Budapestról szándékoznak lehozatni. A lépések ez irányban már megtéttettek. Tánckedvelő fiatal hölgyeink és uraink bizonnal örömmel veszik ezt tudomásul, mert habár a csárdást talp alá csak a cigány tudja igazán huzni, a dreischritt-ban meg a polkában a katonazenekar az igazi művész. Tehát el kell készíteni azokat a lakkipöket, meg a bevaló lábakat.

Bácsmegyei szini kerület. Szabadka város küldötteinek, kiknek már általunk is jelzett jövetele akadályok folytán a minap elmaradt, legközelebbi utjokról a következőkben értesítünk: Vojnich Félix városi főjegyző mint szintügyi bizotts. előadó és Sziebenburger Károly szintügyi elnök, a „Bács-Bodroghmegyei szinikerület“ megalkotása céljából e hét elején kelnek utra és Zombor, Baja, Ujvidék, Zenta, Ó-Becse és Ó-Kanizsán kezdik meg a tárgyalásokat s ezt bevégezvén, a végleges megalkulás céljából még e hó végén nevezett városok megbizottjaival Szabadkán fogják megkötni a szinikerületre vonatkozó szerződéseket.

Elmaradt értekezlet. Miután a kormány a megyei közigazgatás reformjára vonatkozó törvényjavaslatot nem tárgyalhatta le egész terjedelmében és így nincs is kilátás arra, hogy a városok autonómiaja a közel jövőben rendeztetik, a városok temesvári értekezletének elkészítésére kiküldött végrehajtott bizottság elhatározta, hogy a szeptember 21-ére egybehivott közös városi értekezletet nem tartja meg, hanem elhalasztja későbbi, alkalmasabb időkre. A temesvári polgármester már értesítette is erről az összes városokat.

Színészet Apatinban Fábian László színigazgató társulatával községünkbe érkezett és 12 darab-ból álló műsorát „Nebántsvirág“ című operetijével f. hó 3-án meg is kezdte.

Szűkött katoná. Nagyon sűrűn hallani már az utóbbi időben katonaszőkési esetekről. Hogy mi az oka, nem tudni, de ha csakugyan „gyöngyvet“ lenne az a huszárezred, hát kétségkívül nem iparkodnának erővel kibujni abból a kényszerből föltöltött anyagbörből. Szabadkáról halljuk a legutóbbi szőkési esetet, ahol egy Hegedüs Ferenc nevű cs. és kir. huszár-legény szűkött meg. A katonai hatóság már meg is kereste a polgári hatóságokat a szőkevény körzese iránt.

A csantavéri sertések. Csantavérről, rendes levelezőnkől a következő sorokat vesszük: A „Bácska“ 67-ik számában megjelent két csantavéri hirtre vonatkozólag a legautentikusabb forrásból jelenthetem, hogy itt a sertések a legjobb egészségnek örvendenek és annak a 600 drb. sertésnek eszeágában sem volt ez árnyékvilágott itt hagyni. Az tény ugyan, hogy Oszvár István leánykáját a sertés megölte, azon különbséggel azonban, hogy nem a hátát harapta meg, hanem a combján levő üttert hasította föl, s mielőtt észrevették volna elvérzett. — Multkori hírtünket a „Sz. N.“-ből vettük át.

Szeptemberi csillagászat. Szeptember elejétől kezdve 5 óra 13 perckor kél és 6 óra 47 perckor nyugszik a nap a láthatáron. E hó 23-án reggeli 9 órakor lép a mérleg jegyébe és ez már kezdete az őznek. Huszonharmadikán a nappal egyenlő hosszúság az éjszakával és egy hétre rá a nappal rövidülése már nagyon észrevehetővé válik. A hónap utolsó napján 6 óra 2 perckor kél a nap és 5 óra 29 perckor nyugszik le. A bolygók közül a Merkur csak fél óráig látható. A Vénusz teljesen eltűnik a szemhatárról, a minthogy 18-ától kezdve a napsugarak elhomályosítják. Mars bolygót csak a hónap elején pillanthatjuk meg a nyugati égboltozaton. Jupiter azonban e hónap uralkodó csillagzata. Szeptember 5-én lép a nap körébe és egész hónapon át éjjel-nappal az égen marad. Szaturnus 13-án már láthatatlanná válik. Kárpótolnak nyomban a bolygókért az álló csillagok. Az ég különös pompában ragyog ilyenkor. A tejut északkeletről nyugatfelé vonul és az őzi eget jellemző csillagok felül akarják egymást mulni a ragyogásban. Csillagászati szempontból ebben a hónapban legérdekesebb az, hogy a Wolf csillagász által 1854-ben felfedezett periódikus üstökös szeptember 3-án esti 9 órakor a napközlebe ért.

Magyarosodunk. Megyei tankerületünk tanítótestülete a napokban Palicson közygülést tartott, melyen 148 tag vett részt. Az egyes körök jelentéseit közül nagy érdekeltséget idézett elő az apatini körnek a magyar nyelv terjesztése ügyében előterjesztett ama elvi jelentőségű határozata, melyben kimondotta, hogy a tancél veszélyeztetése nélkül a nem magyarjku iskolába a magyar nyelv beivethető s mint bebizonyult esetet felhozta a tiszta németajku apatini iskolákat, a hol már két év óta a gyermekek kizárólag magyar nyelven oktattatnak.

Névváltoztatás. Ritscher Ede kulai illetőségű ugyanottani lakos, vezetéknévét „Récei“-re változtatta belügyminiszteri engedéllyel.

Verseny és tűzijáték Ó-Kéren. Ó-Kéren f. hó 13-án a vasúti állomás melletti sík téren tűzijáték-fel s többféle versenyyel egybekapcsolva ünnepélyt rendeznek, melyet az olvasóegylet helyiségeiben táncmulatság követend. Ezen, e vidéken valóban ritka ünnepély iránt az érdeklődés általános, úgy a közeli, mint a távolabbi vidéken, s tekintve a program-sorozat változatos voltát, bizton hisszük, miszerint kedves vendégeink a legnagyobb élvezetben fognak részesülni, annál is inkább, mivel a rendezőség mindent elkövet az ünnepély érdekességének emelésére. Miért is bátrak vagyunk ezt a nagyérdemű közönség becses figyelmébe előre is hangsúlyozottan ajánlani. Az ünnepély megnyitása fentjelzett napon délutáni 4 órakor leend. A program a következő: 1. Sík verseny. 2. Rákverseny. 3. Zsákverseny. 4. Lepényverseny. 5. Versenyugrás. 6. Póznamázás. 7. Táncverseny. 8. Számárverseny. 9. Léggömbfelbocsátás. 10. Tűzijáték. 11. Diszbevonulás az olvasókör helyiségeibe; ezt követi a táncmulatság.

Tisza-Földváron az utolsó országos vásár nem valami fényesen tívén ki, Grósz Fülöp vásárbérlő folyamodott a minisztériumhoz új vásártartatásáért. A minisztérium azonban nem vette tekintetbe a kérvény emez indokát, és megtagadta az új vásár tartásának engedélyét.

Kontár építőmesterek. Az engedélyhez nem kötött építő-ipar szabályozása tárgyában fontos miniszteri leirat érkezett a szegedi kereskedelmi- és iparkamarához. Míg e rendelet részleteit közölhetnők, addig is meg kell említenünk, hogy Baross kereskedelmi miniszter reform intézkedései között ez nagyon messzeható dolog. Eddig Magyarországon, ahol minden ember szeret a saját kunyhójában lakni, majd minden falusi napszámos ember építőmesterek képzelte magát. Az 1884. XVII. t. c. nem akarhatott ezekkel kegyetlenül bánni. A nagy sereg kontár építész jogainak teljes hatályában hagyta, sőt a faragó és tapasztóságokra való tekintettel, még azt is engedte, hogy az építési engedélyhez nem kötött építkezési munkálatok végzésére, a legkezdtelegesebb képesség mellett is önálló iparjogokat adjanak ki az I. fokú iparhatóságok. Ennek a hatása az, hogy az építési kontárok száma nem hogy apadt volna, sőt szaporodott. Így perze hiábavalók voltak nálunk az építő-iparosok részére föllállított, az állam és a városok által nagy költséggel fenntartott tanfolyamok és alsóbb iskolák, sőt a felsőbb iskolák látogatása is csaknem fölöslegessé vált az építő-iparos pályára készülőkre, mivel a legtöbb községben nem lévén építkezési rendszabály, az engedélyhez nem kötött építőiparosok egészen a templom építésig vitték bátorságukat. A miniszter rendelete jövőre megszünteti az engedélyhez nem kötött építészeti iparigazolványok kiszolgáltatását s az ilyen iparjogositványokkal bírókra nézve megszorítja az eddig üzött korlátlan vállalkozást. „Az építő mesterségek bármely ágába tartozó munkálatok ezentul csakis ipar engedély alapján lesznek végezhetők“.

A törtszám. Statisztikusaink nagy flegmával szoroznak, osztanak; mit bánják ők, akár hogy mosolyog is néha az eredmény, csak hiba ne essék a számításukban. Legújabbban egy jogi szaklap mutat be egy kis statisztikát, a melynek egyik számadata szintén furesán szól. Kimutatja ugyanis ez a lap, hogy a 462 magyar bíróságnál működik 1064 egyes bíró, 690 törvényszéki, 225 táblai és 71 kuriai, összesen 2050 bíró. A szaklap ezután kimutatja, hogy minden 100,000 lélekre hány bíró jut. A törvényszéki és táblai bírák átlagos arányszámának ilyenmü meghatározása után elképedve olvasunk azt a megdöbbentő adatot, hogy minden 100,000 lélekre, se több, se kevesebb, hanem éppen 0,5, vagyis *egy fél* kuriai bíró esik. Az érdekes statisztikának kannibáli eredménye, a mely elevenen szétvagdalt kuriai bírák rémlátványát tárja elénk, nem sokkal megnyugtatóbban hangzik-e abban a formában, hogy minden 200,000 lélekre egy *egész* kuriai bíró esik?

Rigyicán a rom. kath. templom az épület veszélyessége miatt hatóságilag bezárattott. Ez eseménnyel napjaink ellentétei egygyel megszapordtak, a sztanisicsiak nem akarnak, a rigyicaiaknak meg nem szabad templomba járni.

A természet tréfája. A természet telve van következetlenséggel s egymagában annyi szeszélye van, amennyivel száz primadonna se dicsekedhetik. Az idén is valósággal nevétségessé tette magát azzal az erőszakoskodással, amit felettünk szegény nemes és nemtelen állati teremtmények fölött gyakorol. A tavaszt elnyelte a hosszú tél, alig élveztünk valamit abból a sok gyönyörűségből, melyekről 2—12 szakaszos verseket hajtanak föl a poéták. Kárpótolt helyette a nyár, mely egészen úgy viselte magát, mintha tavasz volna. Szűk mértékkel mérte a napsugarat, bőven outotta az esőt. Szerepét, melyet annyira elejtett, mintha egy tizedrendű kórta venné kezébe Hamletet — átvette az őz. Ez aztán nem fukarkodik. Olyan meleg van, hogy csodájára járnak Afrikából. A gőzfürdőnek csödre van kiltatása, mert senki sem fizet azért, amit ingyen kap meg a saját házában. Az aszfalt, a kövezet, a falak, minden meleget lehel ki magából s ha ez sokáig így tart kénytelenek leszünk valami időcsinálóhoz új naptárért folyamodni. Legnagyobb baj az, hogy most Falb ur is nyaral s nem ér rá, hogy egy kis esőt is jövendőljön.

Ó-Kér községében egy állatorvosi állás van üresdedésben, melyre pályázat is hirdettetett.

Az újvidéki vasúti vendéglő f. évi október hó elsejétől bérbeadó. Ajánlatokat e hó 10 én déli 12 óráig elfogad a szegedi tüzeltvezetőség. Minden ajánlattevő köteles 200 frt bánatpénzt is mellékelni ajánlatához.

Tűzesetek Magyarországon. A magyarországi tűzkarok a statisztikai évkönyv imént megjelent kimutatásai szerint 1880 óta 1887-ig csaknem megkét-szereződtek és pedig úgy a tűzesetek számát, mint az elégett tárgyak értékét tekintve. Volt ugyanis a tűzesetek összes száma 1880-ban 5682, 1887-ben 10,594, az elégett tárgyak összes értéke pedig 1880-ban 8 millió, 1887-ben 16 millió forint.

Ki fizeti a vasúti munkások adóját? A pénzügyminiszter, egyetértésben a kereskedelmi miniszterrel, tudomására hozta a pénzügyigazgatóságoknak, hogy a vasúti műhelyekben alkalmazott munkások és segédmunkások, ha nincs is kinevezési okiratuk, de alkalmazásuk állandó természetű, azokhoz számíthatók, kiknek első osztályú kereseti adóját és hadmentességi díját a munkaadók tartoznak megfizetni.

A gőzhintó. Több ízben megemlékeztek a lapok ama törekvésről, hogy a gőz, a sűrített levegő vagy a villany miképen állíttassék a közlekedés szolgálatába, miképen lesznek ezek az ember uralma alá hajtva, hogy azzal különféle járművek hozassanak, hol vizen, hol szárazon, mozgásba. Most ismét egy más újdonság vonja magára a figyelmet. Ez pedig egy Páris utcain feltűntést keltett gőzhintó. Nemrég a Balatonon egy petroliummal hajtott bárkán tettek kirándulást, utjabban meg a viziló — a vízi velociped — lett ottan bemutatva s céljának pompásan meg is felelt. Nem csoda tehát ha az emberi elme folyton kutatva, nem nyugszik, míg minden elemet saját uralma alá nem hajt s azt teljesen ki nem használja. Ezeket kivül van még a petroliummal hajtott trieycle, mely városokban jó szolgálatot tesz a szállítóknak s a kereskedelemnek. A gőzhintóval, mely a legelegánsabb formában épült diszhintó, feltalálójára Párisból Lyonig tett egy próbatant. Az teljesen jól sikerülvén, most avval naponta járnak Páris utcain a leg-sűrűbb közlekedési vonalokon óránkénti 16 kilométer, vagyis két magyar mértföldnél nagyobb menetsebességgel. Egy ilyen hintóban két egyénnek van helye s így igen kényelmes. A gőzfejlesztő készülék a hátulsó ülés alatt van elhelyezve, mely a mellett, hogy 15—20 légköri nyomású gőzt fejleszt, nem veszélyes és fel nem robbanhat, s a mellett olyan nagy erőt képes a járműnek adni, hogy az minden akadályon, fennakadás nélkül megy keresztül. Ennek a gőzhintónak tehát nincsen sem rossz út, sem emelkedés, sem domb. A főnehézség, hogy t. i. a gőzfejlesztő készüléket kis helyre szorítva helyezték el, kitérően van megoldva. Ugyanis a tüzelő-rostra két oldalról önműködőleg folyik alá a tüzelő anyag a kocsi hátulján, míg a 4—6 löerejű gőzgép a vízreservoirral a megfelelő szivattyu, a különféle fékző és kormányzó készülékekkel az első ülés alatt van, úgy, hogy mindegyik kényelmesen és biztosan kezelhető a bájító kocsis — akarjuk mondani a kocsi-vezető — által. Így a hintó megállítása a gőznek elzárása és a fékzőnek egy lábnyomással való alkalmazásával pontosan és biztosan eszközölhető. Kormányzása a hintónak szintén kitünően van megoldva. Most még csak az a kérdés, hogy a hintó beszerzése s az óránként felhasználandó gőz mibe kerül; de erről az új találmány feletti diadalérzetet közepette adatokat még nem nyerhettünk.

Körállatorvos illetményei. A napokban elvi jelentőségű határozatban mondatott ki, hogy a körállatorvos illetményeinek az egyes községek között való felosztására az alispán illetékes. Ugyazint kimondatott, hogy az előirt minősítéssel bíró állatorvos, a törvényhatósági állatorvos akadályoztatása esetén, ennek teendőivel kivételesen megbízható. E határozat, indokálva a következő: Az 1890. évi május hó 29 én tartott megyei bizottsági közgyűlésben 62. szám alatt hozott határozatot, melylyel az x járás községei körállatorvos tartására köteleztették s ennek javadalmazása 600 forint fizetésben, 100 frt lakpénzben és 250 frt uti átalányban állapított meg, a földmivélségi miniszter ural egyetértőleg jóváhagyólag tudomásul vettem. Az idézett határozat azon részét, melylyel az egyes községek a javadalmazáshoz való hozzájárulása megállapított, B. községnek e részben emelt felebbezése indokából felülvizsgálván, hatályon kívül helyezem és az állatorvos illetményeinek az egyes községek között való felosztására az 1888. évi VII. tv. 129. §-ának második pontja alapján az alispánt utasítom. Végül a földmivélségi miniszter ural egyetértőleg kijelentem, hogy az ellen, hogy a t-i körállatorvosra, a törvényhatósági állatorvos akadályoztatása esetén, egyes kérdésekben törvényhatósági állatorvosi teendőkkel kivételesen megbízassék, feltéve, hogy az illető állatorvos az 1888. évi VII. törvény cikk 133. §-ában előirt minősítéssel bír, kifogás nem forog felett.

A jó gazdasszonyok figyelmébe! A f. hó 26—29 én rendezendő kiállításra felvétetik mindenféle gyümölcs és fűszerek, konzerv, befőzött, iz, aszalvány, ecetes ugorka, befőzött paradicsom stb. A kiállítandó tárgyak a kiállítás rendezőjéhez, Romby Dezső útkárhoz f. hó 22 től 25-éig a Vadászútrán küldendők.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara megkereste a megyei alispánt hivatalt, hogy a Mosztongaér szabályozása alkalmával jelöljön ki az ér mentén alkalmas kenderáztató helyeket.

Zene-estély. Herczenberger Sándor kitünő zenekara minden csütörtökön este a Csitaonica vendéglő helyiségében zene-estélyt tart.

Városi ügy.

Legtöbb adót fizetők. Zombor sz. kir. város polgármestere részéről ezennel köztudomásra hozatik, hogy az 1886. évi XXI. t. c. 25. szakaszának rendelkezéséhez képest a legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzéke az adóhivatali hivatalos kimutatás alapján minden évben a városi igazoló választmány által összeállítandó illetve kiigazítandó lévén, ehhez képes a folyó évről elkészített adókimutatás az igazoló választmány összeülése előtt és pedig 1881. évi szeptember hó 4-től szeptember hó 11-ig bezárólag Athanackovits György városi főjegyző ur hivatalos helyiségében bárki által is betekinthező, a netáni felszólamlások pedig alulírott polgármesternél a fentjegyzett határnapig beadhatók. Dr. Csihás Benő s. k. polgármester.

A NAGY IDŐK EMLÉKEI.

Csodálatos érzés fogott el, midőn végigjártam a budapesti Vigadó termein, a hol most szabadságharcunk emlékei vannak kiállítva. Itt egy fegyver, ott egy zászló darab; egy nyereg, a melyből valamely névtelen felisten kivágta az ellenség generalitását; proklamációk, amelyek a lelkesedés valóságos túzlávjáit ontják, hirdetik a szabadság keresztes háborúját; csataképek, a melyeken a mi zászlónk színeit lobogtatja a szél s a mi szuronyainkat villogtatja a napsugár: micsoda világ ez!

Szinte megelevenül az ember előtt a mai egész korszak, amikor még hinni tudunk magunkban és eslekedni tudunk azért, hogy magyarok legyünk és szabadok. Bizony bizony elmúlt idő az, s ma már alig is van egyéb belőle, mint éppen csak ezek az emlékek. Az emberrel meghalnak az érzelmek, kialusznak az eszmék, elsötétednek, a gigási hadjárat eleven tényezőit túlélték vasból, posztóból és papírból való kellekkel, de ezek így egymás mellé állítva, egymást kiegészítve és megjavítva, ma is ellenállhatatlan benyomást tesznek a szemlélőre. A nyolc nagy terem, mely a kiállításnak közel 10,000 tárgyat befogadja, egy óriási festett dráma képet teszi a szemlélőre csupa mozaikból kirakva. A képekben nincsen kidolgozva minden részlete, de egészben mégis hiven adja vissza a negyvenes évek szabadsági mozgalmait, a nagy történelmi áramot, elkezdve a mozgalmaktól, egészen a világi katasztrófaig s aradi és pesti (Neugebäudebeli) nemzeti kalváriáig. Ezt magában foglalja, még pedig talán a legnagyobb teljességgel, az epilógust is; az emigráció történetét egészen maig.

Minthogy a magyar emigráció története még ma sincs befejezve, arról nagy ékesszólással beszél Kossuth legújabb olajfestésű arcképe; Karlovsky Bertalan Terinban élő művész hazánkfiának egyik remeke.

Mint minden jó dráma, ez a kiállítás is keresi a hangulatokat a nélkül, hogy az alap tónusból kiesne. A nagy tragédia hatalmas páthosza teljes hatással érvényesül, bár a cselekmény hatását komikus és humoros intermezzók is tarkítják. A csataképek, fegyverek, vértanu ereklyék sötét környezetéből itt is, ott is ki kibukkan egy-egy torzkép, ahol mi csüfolódunk az osztrákkal, hol az velünk. De tudjuk, hogy idegen nemzetek karrikatura rajzoló is ugyancsak kilhasználták azt a küzdelmet, a mely akkor Magyarország földén folyt. S nem kis elégtételünkre szolgál, hogy az ideges képirozszerzők egyetlen egy esetben sem a mi rovásunkra üzték tréfáikat.

Nem kicsiny dolog ez, mert hisz a kor hangulatait a diplomáciai rezenatával beszél, komoly lapoknál a kor hangulatait sokkal őszintébben tükrözik vizsgálja a nem komoly i-c-lapok. S ezek ismét arról tesznek bizonyosságot, hogy Európa szíve velünk volt akkor, ha cselekvését a kormányok politikai érdekei más irányba terelték is.

Ennek a képek egyébként komoly bizonyosságait is találjuk itt, minden fajú emlékeit annak az ünnepelésnek, a mely Kossuthot a magyar ügy megszemélyesítőjét két világrészen keresztül kísérte, különösen az angol és amerikai sajtó nem győzött betelni Kossuthal, minden lépését és minden szavát megörökítve képen és írásban.

Ama gyász és diésőségteljes időknek, melyeknek a gyász által ütött sebe teljesen behegedt, diésősége örökké élni fog — szép emlékeit foglalja magában a szabadságharc emlékek kiállítása.

Inczedy László.

A szabadságharc kiáltványából.

(Emlékek 1848—49-ből.)

A szabadságharc-émlékek kiállításának, melyet állandóan nagy közönség látogat Budapesten, gazdag okmánytárából közöljük az alábbi proklamatiókat, melyek a muszka invazió hírének hatása alatt keletkeztek.

Az első kiáltvány következőleg hangzik:

Szabadságunkat veszély fenyegeti!

Egy szó hangzik most hazánk bércin-völgyein keresztül, egy hang rezg minden honfi, minden honleány ajkán, egy hang tölti be a levegőt, a sziveket: „Jönnek a barbárok!“

S hangzik hatalmasan, szívrendítve, miként hangzott Attica térein, midőn először taposta a perzsa zsarnok tengernyi serege; miként hangzott Róma halmain, midőn a vad gallok féktelen árja minden gátot törni, minden ellenállást nevetni látszott; miként hangzott Helvécia bércin, midőn merész Károly fény és diésőségben uszó lovagserege tiporni jött a világ legcsendesebb népeinek ártatlan szabadságát; miként hangzott Anglia partjain, midőn a spanyol a meggyőzhetetlen armáda vitorlái a tengerszínét halottlepelként borították.

Nem félelem, nem kétségbeesés hangja az-nem kell annak lenni, nem lehet az. A magyar nemzet, melynek védői egész Európa bámulására keleten és nyugaton, éjszakon és délen lobogtatták a szabadság és győzelem zászlóit, bizhatik erejében, ügye szentségében s fiai bátorságában: ki annyi ellent ledöntött, nem félhet egy új ellenségtől; ki annyi viharral dacolt, nem lehet gyáva.

Min tört meg a perzsa világur tengernyi zsoldoshada? min a dühös gallok féktelen árja? min a merész burgundi vas serege s büszkesége? min a meggyőzhetetlen armáda árboerdeje? — Egy nép elszántságán.

Ily nagy elszántság hangja rengjen hazánk bércin, hangozzék minden ajkon s rezgje át a szívek húrjait!

Mi jön a nagy Napnak csillaga hanyatlott,
a perzsa cár 300,000 zsoldosa egy maroknyi
polgárhad előtt mind szélnek futott; a gallok
sáskaserege arany helyett vassal fogadtatván,
szét volt tiporva; a svájci nép melletti utat törtek
a szabadságnak, s a büszke fejedelem és büszke
lovagjai vérben fetrengtek; a szabadság vitorláit
lobogták a szabadság szele fútt — s a meg-
győzhetetlen armádia nem volt.

Győzni vagy halni — ez a szabad népek
jellegje, a győzelem varázsszáva.

Nézünk saját multunkra! Nem a Hunyadiak,
Dobók és Rákóczyak messze tünt idejére, hanem
azon korra, mely kormányzóink s vezéreink neveit
a csillagok közé szőtte. Hova lettek a hű Jella-
csics, a városromboló Windisgrätz bérenchadai?
Hova Welden és Wolgemuth olasz vértől párolgó
babejái? Hova az osztrák császárok százados
hatalma? — szétporlottak a magyar nemzet el-
szántságának szikláján. Az új ellenség nem gyá-
korlottsabb, nem bátrabb annál, kit hadaink leti-
portak, a seregek, melyek ellenünk küldetnek,
nem számosabbak, mint szabadságunk lelkes védői;
vezérek híre elhalványul azon nevek fényénél,
melyeket győzelmeink lapjai halhatatlanítanak;
a félelem, melyet vadságuk költ, gyengébb azon
gyűlöletnél, melyet Európa minden ajku, minden
vallású népe a szabadság gyilkosai iránt éreznek.

Kicsiny, de bátor volt a had, mely Athén
népét segíté Marathón napján; bátrabb a haza
spártai ifjúsága, mely a szabadság mellett vér-
zik és győz! S a szolgaseregek közül és mögöttük
tenyegve legab a szagatott Lengyelhon szel-
leme, mely boszút liheg és álland Varsó, Krakko
holéirain! Philippinél találkozni fognak.

Boszulni tudta és tudni fogja.

Kicsiny volt az ifjak serege, mely szabad-
ságunk ifju csemetétjét vérvével öntözté; ez most
a vilárok közben erős árbóccá nőtt, melyen a
győzelem és dicsőség lobogója leng; az pedig
olyan erős haddá, mely hajónkat minden vészek
dacára a béke s boldogság partjához viendi.
Azért ne ijesszenek a tornyosuló fellegek.

A mely nép szabadságáért halni kész, az
élhi fog.

Jöjjenek a barbárok! elvárjuk.

Budapest, június 27-én, 1849.

A második kiáltvány egy hónappal később
keltezte már fegyverre szólítja a népet. Ez
egy hangzik:

Jön a muszka — fegyverre, hadd vesszen el!

Jön a muszka, jön a világ legnagyobb zsar-
nokának féktelen népe, a magyar nép földére.

Rablás, pusztítás, vérlázító erőszak első lé-
pésének nyomai.

Jön az Isten legádottabb földjére, mely bol-
dagságnak teremtett, hogy hasonlóná tegye saját
országát sivatagjához.

Isten kerte az ország előtte, megette puszt-
ságot, melyből az élet eltűnt.

Jön aratni, hol a magyar nép vetett, szüre-
telni, hol a magyar nép szőlőtökét ültetett s
ápolgatott.

Jön rabolni, gyilkolni, nőket fertőzteni a
császár parancsára.

Jön fiainkat anyjuk öléből kiragadni, hogy
a zsarnok zászló alatt szüldik, testvéreik s ha-
zájuk hóhérajuként szolgáljanak.

Jön szabadságunkat megsemmisíteni, anyni
vérrel, anyni győzelemmel, anyni dicsőséggel ki-
vívott szabadságunkat, hogy újra rabjai legyünk
egy hitszegő, méregkeverő, vértől párolgó ural-
kodóháznak, mely kiirtásunkat a pokolnak esküdte.

De hála Istennek, még nem tumpult el a
magyar huszár kardja, a magyar honvéd szuronya,
mely győzelemről győzelemre menve, Ausztria
legrettegetesebb hadát semmivé tette; még nem
hiult el a magyar nép lángoló lelkesedése, mely
anyni nyílt és titkos ellenséget legyőzött, anyni
hóhért és árulót letiport.

Hadd jöjjen a muszka is, hadd lelje ő is
sírlját, e zsarnokvesztő földön.

Az új ellenség nem félelmesebb annál, mit
ifju hadaink porrá zúztak, a mely hazánkat most
környezi, sem annál, mely a mult évben a tét-
len, alvó népet meglepte.

Hadd jöjjen a muszka, hadaink és népünk
várják.

De ismerjük harcunk s veszélyünk eredetét.

A királyi zsarnokság, miután volt fegyverei:
árulás, szenteskedés, hitszegés eltompultak, uja-
kat keres a vadságban, embertelenségben és vér-
ontásban. Kiirtani akar minden műveltséget, lel-
kesedést, tudományt és erényt, hogy a csendben
elvadult, baromi szolganépen uralkodhassék. Sző-
vetkezett a vad muszakkal, miként szövete-
zett a vadráccokkal, szerbekkel és oláhokkal a
magyar nemzet kiirtására. Küzdenünk kell nem-
csak jogaink és szabadságunkért, hanem létünk
és életünkért.

S nemcsak magunkért, hanem más népekért
is küzdünk. Ott van a lengyel, ki velünk vér-

zik és győz s győzelmünkől legyilkolt hona fel-
támadását várja; ott az olasz, ki velünk együtt
legnemesebb vért ontja a szabadságért; ott a
német, ki velünk küzd és boszút áll Bécsnek
császári hóhérajain.

Nagyszerű e harc, mert az egyesült népek
harca a világnak egyesült zsarnoksága ellen.

Magyar nép! mutasd meg a világnak, hogy
méltó vagy ilyen harc élén állani, hogy méltó
vagy a világ szabadságát kivívni.

Magyar nép! kelj fel egész törhetlen erőd-
del — s ellenséged veszni fog.

Magyar nép! mutasd meg az ellenségnek,
hogy méltó vagy hadaidhoz, melyek Szolnokon,
Sarlón, Budán s Erdély szent földjén győztek
— s ő veszni fog.

Magyar nép! mutasd meg az ellenségnek,
hogy neked nem kell pánccél, nem kell kard,
hogy melled, karral véded a hazát — s ő veszni fog.

Magyar nép! mutasd meg az ellenségnek,
hogy a magyar ember kezében, a kasza, a csép,
a dorong többet ér, a gyáva bérszoldos puskájá-
nál s ágyujánál — s ő veszni fog. Magyar nép!
mutasd meg az ellenségnek, hogy miként véredet,
ugy vagyondodat sem kiméled a hazáért; hogy háza-
dat, csürödöt inkább a lángoknak adod át, mint-
sem neki; lovadat, marhát inkább elhajtod,
mintsem használatára engedjed — s ő veszni fog.

Magyar nép! mutasd meg az ellenségnek,
hogy te vagy a honnak fia, hogy neked minden
bokor, minden halom tánc, mely megett halál vár
reája, az erdő, a bérc erősség, melyből soha ki
nem ver, minden nyom út, melyen titokban hirt
viszesz a tiednek minden mozgásairól — hogy ő
itt idegen, hogy nincs utja, sem hidja, sem töl-
tése, melyet éjjel el nem ronthat; hogy nincs
nyugta sem éjjel, sem nappal — s ő veszni fog.

Magyar nép! mutasd meg az ellenségnek,
hogy ellensége vagy, hogy irányában nincs tör-
vény, nincs igazság, nincs irgalom; — hogy
minden szem halálát lesi, hogy minden gondolatod
vesztén jár, hogy szived minden lüktetése átok a
zsarnokokra s szolgákra — s ő veszni fog.

Magyar nép! mutasd meg a világnak, hogy
méltó vagy a szabadságért elvérzett faidhoz —
s győzni fogsz.

A pokol ellened, veled az Isten — győzni fogsz!
Hadd jöjjen a muszka, jöjjen és vesszen!
Budapest, július 26-án 1849.

Törvénykezés.

Elnök és bíró. Nagy feltűnést keltett Káplány
Géza szegedi kir. táblai bírónak az „Ügyvédek Lapja”
legutóbbi számában megjelent cikke. Védekezés és tá-
madás e cikk egyszerre. Védekezés azon kifejezés ellen,
melylyel Sélly elnök Káplány munkásságát jellemezte
s egyszersmind támadás a restanciákat gőzerővel való
feldolgozni akarása ellen. Káplány Géza kir. táblai bíró
az esetet a következőleg adja elő: Folyó évi augusztus
hó 27-én délután 5 óra után megszólal a távbeszélő
csengőtűje s csakhamar azzal állít be hivatalszobámba
a hivatalszolga, hogy elnök úr öméltsága nekem és
még két más bírótársammal azt üzeni, hogy menjünk
azonnal hozzá. Mindhárom öméltsága iránti tiszteletből
azonnal indultunk az egy negyed órányira fekvő elnöki
palotába. Amint az elnöki terembe beléptünk, bennünket
le sem ültetve, hanem mintha szolgák volnánk, állva
hagyva, elnök úr öméltsága hozzám és egy bírótársam-
hoz fordulva oly hangon és olyan modorban, milyen
hangon és milyen modorban művelt ember cselédjével
sem szokott beszélni, ingerülten reánk támadt és azt
mondotta, hogy szóval utoljára figyelmeztet bennünket,
hogy olyan rongy és semmi munkával többé ne álljunk
elő, mert megindítja ellenünk a fegyelmi eljárást. És
amidőn én bátor voltam megjegyezni, hogy az én mun-
kám nem rongy és nem semmi: öméltsága kijelentette,
hogy nem engedi meg, hogy vele vitatkozzam. Erre nem
volt más tenni, mint magunkat némán meghajtvá, sarkon
fordulni s öméltsóságát magasfoku ingerültségének zsák-
mányul engedni. Az elnöki szolga, akit csak az elnöki
ajtó választott el tőlünk, mindent hallhatott. — Elő-
adását Káplány Géza a következőképen végezi: „Ha
rongy és semmit érők volnának az én dolgozataim: nem
menne legtöbb véleményem egyhangulag keresztül; nem
kerülne nek dolgozataim tanácselnököm revíziója alól oly
tisztán keresztül, hogy csak igen kevésben van valami
igazítás. Ha rongy és semmit érő munkát végeznék:
bíró társaim nem tisztelnének meg azzal, hogy telekkönyvi
és végrehajtási ügyekben hol egyik, hol a másik sze-
rencsétet hivatalszobámban s véleményem felől kérde-
zősködnek; más ügyekben pedig én fordulok egész
bizalommal hozzájuk. — Mindenesetre különös s még
eddig talán elő sem fordult eset, hogy a magasabb bírói
testületnek tagjai ilyen erős kollízióba jöjjenek s hogy
még hozzá mindent egész leplezetlenül a nyilvánosságra
hozzanak. — Természetes, hogy a történet után a dolog
ennyiben nem maradhat.

Gyilkosság. Radity Milán bresztováci lakost
folyó hó 6-án este 8 óra tájban meggyilkolva találták.
Az eset körülményeire vonatkozó tudósítások még nem
érkeztek be.

Nikolits Plató és társai elleni büntőgyben
folyó hó 4-én hirdette meg az ítéletet a zombori kir.
törvényszék. Jelasits Joca megöletése miatt Nikolits Plató
és Rácits Dusan 4—4 évi fegyházra, Masirevits Zsivko
és Szladits Szima pedig 3—3 évi fegyházra ítéltettek.
Szladits Lyubomir vádlott ellenben felmentett.

Közgazdaság.

Áruszállítási reform. Róka Béla, az állam-
vasutak kalocsai állomásának főnöke, a vasutak igaz-
gatóságához figyelemre méltó és életképes tervet nyuj-

tott be arra nézve, hogy miként lehetne a szállított
teherárak átvételét gyorsabbá és egyszerűbbé tenni.
Eddig ugyanis az áru megérkezésétől a címzettet előbb
értesítették s csak azután mehetett a fél az állomás
pénztárához, hogy a fuvarlevelet kiváltsa s azután az
árut átvegye. Három utra volt tehát szükség, hogy a
címzett az áruhoz juthasson, a mi nagy idővesztéssel
járt. Róka Béla javaslata azt tervezi, hogy az aviso
helyett magát a fuvarlevelet kézbesítéské megbízható —
esetleg kaució fölött rendelkező — hivatalnok útján a
címzettnek, a ki azt tőle azonnal ki is váltja s így az
árut átveheti a nélkül, hogy a pénztárhoz kellene for-
dulnia. A terv a kereskedelemre jelentékeny időmegtá-
karítást, a vasuti hivatalnokokra pedig a munka csök-
kenését és egyszerűsítését jelenti. A vasutagazgatóság e
javaslatot, melynek Budapestén a postacsomagok és
gyorsárak kézbesítésénél már meg van az analogieje,
előreláthatólag kedvezően fogja fogadni.

**A magyar-osztrák-német vámserző-
désre** vonatkozólag illetékes helyről igen megnvugtató
nyilatkozatról értesülnek. Némely körökben több-keve-
sebb alappal aggodtak a vámszerződés hatása miatt
gazdasági viszonyainkra. Ez aggodalmak csak tulzott
pesszimizmusból keletkezettek, mert hiszen monarchi-
ánk és Németország között Bécsbe létrejött megállapo-
dás részletei még ismeretlenek. Most azonban minden
aggodalom eloszlatható. Oly forrásból, melyhez kétség
nem fér, közlik, miszerint a magyar-osztrák-német vá-
mszerződés Magyarországra nézve is annyi előnyt tartal-
maz, hogy a szerződés bizonyára minden érdekeltet ki
fog elégiteni, különösen ha tekintettel lesznek a nehé-
ségrekre és differenciákra, melyeket a szerződési tárgya-
lásoknál leküzdeni, illetőleg kiegyenlíteni kellett.

A magy. kir. postatakarékpénztár au-
gusztus havi forgalma a következő volt: 1. A takaré-
forgalomban betéteket 497,368 frt 83 krajcár, visszafizet-
tetett 45,754 frt 94 kr. A betétállag ennél fogva e hóban
51,613 forint 89 krral gyarapodott. Az összforgalom
1891. augusztus havában 943,123 forint 77 krt tett ki;
1891. augusztus havában mint új betevő belépett 4881,
a betevők közül kilépett 3795. A betevők számában
tehát 1086 szaporodás mutatkozik. Betevők számára e
hóban értékpapír 46,670 forint névértékben vásároltatott.
— 2. A cheque-forgalomban betéteket 10,369,269 frt
38 kr., visszafizetett 10,626,218 frt 73 kr. a betétállag
tehát e hóban 256,949 forint 45 krral csökkent. Az ösz-
szes forgalom augusztus havában 20,995,488 forint 21
kr.; a chequeszámlatulajdonosok részére 12,100 frt név-
értékű értékpapír vásároltatott. — Az 1891. évi augusztus
havában a számlatulajdonosok sorába való felvételre
jelentkeztek 44 en. A magyar kir. postatakarékpénztár
betétállaga augusztus hó 31-dikén a takaré-forgalomban
5,496,446 frt 71 1/2 kr., a cheque-forgalomban 2,575,006
forint 98 1/2 kr. Összesen 8,071,453 forint 90 kr. — Az
összes résztvevők száma augusztus 31-én: a takarékforga-
lomban 181,505, a cheque-forgalomban 1263, az utóbbiak
közül eddig 909 a clearing-forgalomhoz is csatlakozott.
— Ezekre díjmentesen letétben őriztetik 1,141,760 frt
névértékű értékpapír. A betevők részére vásároltatott
és számukra megküldetett augusztus 31-ig 2,175,970
frt névértékű értékpapír.

Gyenge kínálat. A szegedi kereskedelmi és
iparkamara a m. kir. államvasutak igazgatóságától vett
átirat folytán értesíti az érdekelt feleket, hogy a du-
razzói cs. és kir. alkonsulátus jelentése szerint az ottani
olasz-piacon a közelmúlt időben nagyobb mennyiségű
romániai szemes termény adatott el, azon oknál fogva,
mert ezen bár gyenge minőségű áru olcsóbban kínálta-
zott, mint a magyar eredetű jobb áru. — Tekintettel,
hogy a szóban forgó piac Fiumén át igen előnyösen
érhető el, fölszólítja az igazgatóság a kamarát, miszerint
hasson oda, hogy a magyar gabona kereskedők és mal-
mok a nevezett piacot ne hanyagolják el, részéről az
igazgatóság igéri, hogy Fiumétől-Durazzoig fönnálló
már most is alacsony — 90 krnyi — fuvardíjat még
lejjebb fogja mérsékelni.

Állami ménék kiadása. Állami ménék bér-
lése ügyében adott ki rendelkezést a hivatalos lótenyész-
tők, a kik az 1892-ik évi idényre állami mént bérleti
kivánnak, ebbeli szándékukat legkésőbb f. évi november
hó elsőig az illető méntező parancsnokságánál jelent-
sék, mivel az ezen határnap után történő jelentkezések
figyelembe vétetni nem fognak. Együttal figyelmezteti a
nevezett miniszterium: a bérlőket, hogy a bérleti szándé-
kolt mén egyedisége iránt dec. hó 31-ig okvetlen nyil-
latkozzanak, mivel ellenkező esetben mén bérlési szán-
dékuk a nyilvántartásból töröltetik.

Szerkesztői üzenetek.

Petyók. Szives értesítéset igen köszönöm. Iekötelezel, ha
a községekben történt dolgokról ilyen jól választott formában állan-
dóan értesítesz.

Sim. Türelmem fogytán van. Quo usque tandem? Búcsútok
várok, azután két riportert küldök a nyakadra. Ezt gondolom, nem
várod be. Szervusz!

Naptár. Szeptember.

Havi és heti nap	Katholikus napár	Protestáns napár	Görög-orosz napár
8 Kedd	Kisasszony n.	Kisasszony n.	27 Poemen
9 Szer.	Gorgon, Dor.	Brunó, Gorg.	28 Mózes remete
10 Csüt.	Tolent, Miklós	Jodók	29 Szt. Iván lóf.
11 Pént.	Prótus, Jácint	Prótus és Jác.	30 Sándor, János

NYILTTÉR.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtetlen jó férjemet utolsó per-
ceiben segítettek; valamint azok, kik halála alkalmából
tanúsított részvétük által mély fájdalomaim enyhíteni
igyekeztek, fogadják ezen uton is hálás köszönetemet.
Zombor, 1891. évi szeptember hó 7-én.

Özv. Buday Józsefné.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
 köz- és váltó-ügyvéd.
 Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Tanonc kerestetik.

Egy jó házból való fiu
 azonnal alkalmazást nyerhet

Mayer és Thum

fűszerkereskedésben,
 Zomborban.

Tanítói pályázat.

A garai róm. kath. I. német vegyes osztálynál üresedésbe jött tanítói állásra pályázat nyitattik szeptember hó 28-ig, mely napon a választás is megejtetik. Az állás javadalma: évi 400 frt fizetés és 50 frt lakbér. — Feltételek: tanítói oklevél, az orgonálásban jártasság, mert szükség esetében a kántort helyettesíteni tartozik, azért erről bizonyítvány csatolandó. A felszerelt és kellő bélyeggel ellátott kérvények a garai róm. kath. iskolaszékre címezve n. t. Schröder György esperes-plébános urhoz Gákovára küldendők. Az állás szeptember 30-án foglalandó el.

Kelt Garán, 1891. szeptember hó 5-én.

3-1

Pencz Ádám,
 iskolaszéki világi elnök.

Föld eladás.

A zentai határban levő néh. Zagoricza Mózes tulajdonát képező 153 hold föld és szállás, esetleg parcellánként is, szabad kézből eladó. — Közelebbi feltételek megtudhatók Nikolits Milos, zentai kereskedő urnál.

3-1

Alkalmazást nyer.

Egy a jegyzői teendőkből némileg jártas egyén, Parabuty község jegyzői irodájában azonnal alkalmazást nyerhet 8-10 hónapra, a következő feltételek mellett: Javadalmazása az első két hónapban negyven forint, a mely hónapokban kötelessége leendő földadó munkálatok keresztül vezetésével megbízott ügyvezetőnek segítségére lenni s a szükséghez képest hivatalos 10-12 órát naponta pontosan betartani, a többi — az említett munkálat befejezése után — hónapokban járó fizetése előleges részletekben 25 frt.

Ajánlatok az előtanulmányok s eddigi alkalmazások közlése mellett azonnal Szalay József Parabuty község jegyzőjére címezendők.

Parabuty, 1891. évi szeptember hó 6-án.

3-1

Szalay József,
 jegyző.

495. szám.
 1891.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tek. zombori kir. törvényszék 6303/1891. sz. végzése által Klein Ede zombori lakos javára Tóth István felső gyulafalvi lakos ellen 42 frt 53 kr tőke, ennek 1891. évi június hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 29 frt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 953 frtra becsült lovak, kocsik, gazdasági eszközök, bork, pálinka, butor- és ágyneműek, szalona és száraz disznóhúsából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 7537/1891. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Felső-Gyulafalván alperes lakásán leendő eszközölésére 1891. szeptember hó 17-ik napjának délelőtti 9 óra határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 103. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zomborban, 1891. évi szeptember hó 4-én.

Cservenka Lajos,
 kir. bír. végrehajtó.

Ódon tankönyvekből nagy raktár.

Mindennemű iskolai könyvek, papir, író- és rajzszerkek nagy választékban, jó minőségben és legolcsóbb árakon kaphatók

SCHÖN ADOLF

könyv-, papir- és zeneműkereskedésében
ZOMBORBAN.

Ugyanott könyvek bekötése csinos kiállításban, tartós minőségben, olcsón eszközöltetik.

Iskolatársak és szüjjaik nagy választékban.

Ódon tankönyvekből nagy raktár.

3394. szám.
 kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Mélykut községben üresedésbe jött s 428 frt 50 kr havonkénti részletekben fizetendő évi javadalmazással egybekötött II. segédjegyzői állás folyó évi szeptember hó 15. napján délelőtti 8 órakor fog választás útján betöltetni.

Felhivatnak pályázni kívánók, hogy ezen állás elnyerése iránti s eddigi alkalmaztatásukat, valamint a vármegyei törvényhatósági bizottság által 6/1887. közgy. sz. a. alkotott vármegyei szabályrendelet 9. §-ában előirt képzettségüket igazoló okmánnyal felszerelt kérvényüket hozzám a választást megelőző napig benyujtsák.

Almás, 1891. augusztus 27-én.

3-3

Deák Zsigmond,
 főszolgabíró.

3393. szám.
 kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bajmok községben üresedésbe jött s 300 frt közzpénz fizetéssel egybekötött községi irnoki állásnak választás útján leendő betöltésére pályázatot hirdetek s választási határidőül folyó évi szeptember hó 19-ik napjának délelőtti 10 óráját tűzöm ki. Felhivom pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt s eddigi alkalmaztatásukat igazoló kérvényüket hozzám a választást megelőző napig benyujtsák.

Almás, 1891. augusztus 27-én.

3-3

DEÁK ZSIGMOND,
 főszolgabíró.

Gyakornok kerestetik.

Veprovác község jegyzőjénél egy — legalább 6 középtanodai osztályt végzett — a német nyelvben is tökéletesen jártas, szerény igényű fiatal ember, mint községi jegyzői magángyakornok alkalmazást nyer. A szerb nyelvet bíró egyének előnyben részesíttetnek.

A gyakornok javadalmazása: teljes ellátás — ágyneműn kívül — és havonként 4-5 frt mellékjövdelem.

Veprovác, 1891. évi augusztus 30-án.

3-1

Faller Alajos,
 közs. jegyző.

3041. szám.
 1891.

Hirdetmény.

Ada községe a tulajdonát képező nagyvendéglő helyiségét a hozzá tartozó depó és melléképületekkel, valamint a községházát az ezen ház-helyen épült községi magtár és egyéb melléképületeit kívül belül gyökeresen kijavítani szándékozván, a képviselőtestület által f. évi augusztus hó 29-én 138. sz. alatt nyert meghatalmazás alapján ezen munkák elkészítésére a községi előjáróság f. évi szeptember hó 16-án d. e. 9 órakor a községgházánál árlejtési versenytárgyalást rendez, melyre a résztvenni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy a 2620 frt 60 krban előirányzott költségvetés és az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a közigazgatási bíró helyiségében megtekinthetők.

Kelt Adán, 1891. szeptember 3-án.

Jablonszky Miksa, Milutinovits Illés,
 jegyző. 2-1 bíró.

2769. sz.
 kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Jankovác községben leköszönés folytán üresedésbe jött s 300 forint évi közzpénz fizetéssel egybekötött községi irnoki állásnak választás útján leendő betöltésére pályázatot hirdetek és választási határidőül f. évi szeptember hó 15-ik napjának délelőtti 11 óráját tűzöm ki.

Felhivom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt s eddigi alkalmaztatásukat igazoló kérvényeiket hozzám, a választást megelőző napig, benyujtsák.

Almás, 1891. évi augusztus hó 27-én.

3-3

DEÁK ZSIGMOND,
 főszolgabíró.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Temerin községében megüritült s 300 frt évi fizetéssel javadalmazott irnoki állásra pályázatot nyitok s választási határnapul f. évi október hó 3-ik napjának d. e. 9 óráját tűzöm ki.

Minek folytán felhivatnak a pályázni kívánók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket a választást megelőző napig hozzám nyujtsák be.

Ujvidéken, 1891. évi augusztus 29-én.

3-2

ZSIGMOND DÉNES,
 szolgabíró.

2074. szám.
 1891.

Árverési hirdetmény.

Alulírott községi elöljáróság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Ada község tulajdonát képező és az itteni Tiszaparton könnyen hajóra szállítható helyen kirakott, mintegy 600 öl nyár-és fűzfa f. évi szeptember hó 11-én ölenként 5 forint kikiáltási ár mellett azonnali közzpénz fizetés ellenében, nyilvános árverés útján el fog adatni.

Mely árverésre árverezni szándékozók ezennel meghivatnak.

Adán, 1891. augusztus 31-én.

Jablonszky Miksa,
 jegyző.

Kérner Ferenc,
 bíró.

277. szám.
 1891.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a titeli tek. kir. járásbíróóság 1758. számú végzése által Grünwald Mór ujjesti lakos javára Jovanovits Gávra titeli lakos ellen 132 frt 15 kr tőke, ennek 1890. évi szeptember hó 17. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 35 frt 55 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 499 frtra becsült cipő, árúk és varrógépből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1839/1891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis alperes üzlet helyiségében Titelen leendő eszközölésére 1891. évi szeptember hó 11-ik napján délután 2 óra határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 121. §-a értelmében becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Titelen, 1891. évi szeptember hó 1-én.

Vigh Aladár,
 kir. bír. végrehajtó.